

ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

ГП № //16.02.2022 г.
гр. София

ДО
Г-Н НИКОЛА МИНЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА 47-ТО НАРОДНО
СЪБРАНИЕ

ДО
Г-Н ЛЮБОМИР КАРИМАНСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯ ПО
БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ КЪМ
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

На Всти вх. №. /15.02.2022 г.

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНЧЕВ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КАРИМАНСКИ,

С настоящото Прокуратурата на Република България изразява отрицателното си становище по внесеното през м. февруари–2022 г. в Народното събрание предложение за изменение на законопроекта за държавния бюджет на Република България за 2022 г., приет на първо гласуване на 10.02.2022 г., с което се предвижда значително намаляване на бюджета на съдебната власт, в частност на ПРБ, поради следните съображения:

С подобно намаляване на бюджетните средства за ПРБ ще бъде нарушена конституционно гарантираната финансова независимост на бюджета на съдебната власт, което неминуемо ще доведе до засягане на принципа за разделение на властите и върховенството на закона. Налице е трайна и

категорична практика на Конституционния съд на РБ, формирана чрез решения по искания за установяване на противоконституционност на законови норми, уреждащи бюджета на съдебната власт. Конституционният съд е дал ясни ориентири какви са конституционните стандарти за ефективно осигуряване на независимостта и бюджетната самостоятелност на съдебната власт при определяне на средствата на нейната издръжка¹.

В решенията си Конституционният съд при тълкуването на нормите на чл. 129, чл. 130 и чл. 131 във вр.чл. 117 от КРБ относно бюджетната самостоятелност на ВСС в светлината на трайната съдебна практика и съобразяването на Народното събрание със задължението му да гарантира на ВСС упражняването на самостоятелен бюджет от учредяването на този орган до 1995 г., приема, че с бюджетът на РБ трябва да осигурява средства за функциониране на установените в Конституцията държавни институции, в това число и органите на съдебната власт, като се държи сметка за разделението на властите и правомощията им. Условие за конституционосъобразност на годишния закон за държавния бюджет е да са осигурени средства, необходими за нормалното функциониране на Висшия съдебен съвет.

В настоящия случай предвиденото намаление би представлявало недопустима намеса в работата на прокуратурата чрез недостиг на средствата за функционирането ѝ, от страна на законодателната власт. В противоречие с всички принципи на управление в условията на демократичното общество е чрез субективни и необосновани оценки за работата на орган на съдебната власт да се правят предложения за намаляване на бюджетната му издръжка. Същото създава сериозна опасност за върховенството на закона с оглед неминуемия опит за контрол над прокуратурата чрез поставянето на финансирането ѝ под условие от реформирането и реструктурирането ѝ. Това са съвсем различни процеси, които са предмет на друг вид устройство и контрол. Още по – недопустимо е противопоставянето между институциите в РБ, което следва от посоченото в мотивите осигуряване на средства за Българската академия на науките за сметка на намаляване на текущите разходи по бюджета на съдебната власт за 2022 г., в частта на ПРБ.

Оценяваме като изключително положителен подход разбирането на народните представители за осигуряване на необходимия финансов ресурс за развитие на иновационния и научния капацитет на Българската академия на науките и считаме за абсолютно необходимо учените от академията да

¹ Вж. ПК №18/1993г. по к.д.№19/1993г., ПК №17/1995г. по к.д.№13/1995г., ПК №16/2001г. по к.д.№6/2001г., ПК №4/2003г. по к.д.№2/2003г.и ПК №4/2015г. по к.д.№3/2015г.

получават справедливо възнаграждение за труда си. Този подход обаче следва да намери финансовото си обезпечение в изпълнение на задълженията на изпълнителната и законодателната власт, а не чрез намаляване на бюджета за сметка на други органи, изпълняващи различни цели, и то в независимата съдебна власт.

Проектът на закон за държавния бюджет на Република България се внася в Народното събрание заедно с проекта на годишен бюджет на съдебната власт, предложен от пленума на ВСС.

Представения във ВСС проект за бюджет за 2022 г. на ПРБ е за 370 120 800 лв. Експертното предложение на ВСС за бюджет на ПРБ за 2022 г. е за 354 617 500 лв. и е 95,8 % от предложението на ПРБ.

В законопроекта внесен на 01.02.2022 г. от Министерски съвет, предложението за ПРБ бюджет за 2022 г. е 352 794 000 лв., което представлява 95,3 % от предложението на ПРБ.

Народното събрание изслушва доклад на пленума на ВСС при приемането на държавния бюджет и приема бюджета на съдебната власт, разпределен за ВСС, Инспектората към ВСС, органите на съдебната власт и Националния институт на правосъдието.

Една от съществените гаранции за независимостта на съдебната власт е правомощието на ВСС да приема проекта на бюджета на съдебната власт.

Интересите на гражданите и обществото налагат не само изграждането, но и отстояването на независимостта на съдебната власт при установения принцип на разделение на властите. Пълната независимост предпоставя съдебната власт да разполага със самостоятелен бюджет и достатъчни материални средства, за да осъществява своята дейност. Дейността на държавните органи, свързана с осъществяване на възложените и с Конституцията функции, следва да се осъществява постоянно и в пълен обем през цялата година. Това е конституционно изискване и изпълнението му поради недостатъчност на финансови средства е нарушение на Основния закон.

Направените предложения за изменения в законопроекта за държавния бюджет на Р. България за 2022 г., внесени от група народни представители (вх. № 47-254-04-129 от 15.02.2022 г.), в частта, касаеща бюджета на съдебната власт за 2022 г. и определянето на бюджетните разходи на Прокуратурата на Република България, накърняват прогласената в чл. 117 от КРБ независимост на съдебната власт.

Предложената промяна - намаляване на бюджета на ПРБ с още 20 млн. лв. от предложението на МС, т.е. с още 5,6% - по никакъв начин не е продиктувана от съображения, свързани с дейността на Прокуратурата на Република

България и свързаната с това необходимост от материални средства. Бюджетът на съдебната власт се използва като възможност за осигуряване на допълнителни средства от държавния бюджет за 2022 г. за БАН и решаване на проблеми, свързани с нейната материална обезпеченост за сметка на бюджета на орган на съдебната власт. По този начин се поставя в риск осъществяването на дейността на ПРБ.

Следва да се има предвид, че „реформирането и реструктурирането на прокуратурата“ не води до намаляване на бюджетните разходи, доколкото дейността на тези структурни звена се разпределя на други структурни звена като се запазват правоотношенията със съответните магистрати и съдебни служители. Така, възприетият в мотивите извод, че предложението ще има „неутрално въздействие върху държавния бюджет за 2022 г.“ нито кореспондира с принципа за независимост на съдебната власт, нито е съобразен с необходимостта за осигуряване на достатъчно материални ресурси за осъществяването на дейността на ПРБ в пълен обем. Следва да се има предвид, че всеки закон за годишен държавен бюджет на страната, в който липсват средства за отделни конституционно установени държавни институции, може да бъде обявен за противоконституционен, тъй като парализира дейността на тези институции.

При функционални и/или структурни промени в органи на съдебната власт първостепенният разпоредител с бюджет - ВСС следва да извършва произтичащите от това промени в бюджета, съобразно конституционно закрепеното му правомощие да приема проекта на бюджета на съдебната власт.

ПРБ поддържа предложението си за проект за бюджет за 2022 г. като се базира на :

Общо отчетените касови разходи за 2021 г. възлизат на **324 959 348 лв.**

Утвърждаването на бюджет на ПРБ за 2022 г. в размер на 332 794 000 лв., каквото е внесено предложение е увеличение спрямо 2021 г. е 7,8 млн. лв. означава ръст само с 2,4%

На фона на драстичното увеличение на цените на всички услуги, доставки, материали, планираното увеличение на минимална работна заплата ще доведе до невъзможност да бъде осигурено финансиране на разходите пряко свързани с магистратската работа по досъдебното производство и разследването, а именно:

- Възнагражденията на вещите лица по възлаганите експертизи – през 2021 г. разходите възлизат на 4 млн. лв.

- Разходите за преводи по дела за 2021 г възлизат на 1,2 млн.лв.

Увеличаването на МРЗ води до увеличение на часовата ставка за

възнагражденията на вещите лица с 9,2 %, което съпоставено с разходите от 2021 г., означава увеличение минимум с 500 000 лв.

При липса на достатъчна обезпеченост на дейността на НСлС, свързана с изготвянето и възлагането на експертизи, се поставя в риск осъществяването на функциите на съдебните органи.

- Увеличение на цените на ел.енергия, топлоенергия, природен газ и вода няколко пъти, ще доведе до увеличение на разходите в същото съотношение, което въпреки наложените ограничения, въведени лимити и контрол на разходите, неминуемо ще се отрази върху условията за работа на магистратите и служителите от ПРБ, ако бъдем поставени в невъзможност да си плащаме сметките!

- **разчети на прогнозните разходи на Прокуратурата на Р България за 2022 г. в областта на електронното управление и за използваните информационни и комуникационни технологии.**

Информационните системи стопанисвани от ПРБ – Унифицираната информационна система и Единната информационна система за противодействие на престъпността и разработката на електронни административни услуги приключи през м. декември 2018 г. с изпълнението на проект: „**Въвеждане на електронно правосъдие в ПРБ чрез електронен документооборот, предоставяне на отворени данни и електронни услуги за КАО на гражданите и институциите**“ по ОПДУ. Към настоящия момент имаме необходимост от повишаване на сигурността на двете системи с разработка на допълнителни модули и средства за текуща поддръжка на системите и комуникациите между тях.

Поради повишените изисквания за мрежова и информационна сигурност е необходимо предвиждане на по-високи разходи за доставка на нов хардуер, съобразно препоръките от одитния доклад на Информационно обслужване. Същевременно средствата за поддръжка на наличния хардуер съобразно срока за експлоатация на всеки вид техника в ПРБ също изисква по-високи разходи.

Предвид по-високите изисквания за сигурност и надеждност на системите през 2022 г. са планирани средства за доставка на нови компютри в размер на 3,6 млн.

Само разчетите в областта на електронното управление и за използваните информационни и комуникационни технологии на ПРБ за 2022 г. възлизат на над 3,7 млн. лв.

- Реформирането и реструктурирането на прокуратурата не означава освобождаване на магистрати и служители, т.е очаква се осигуряване на нормални условия за работа и възнаграждения през 2022 г. ,

което няма да доведе до драстично освобождаване на финансов ресурс през 2022 г.

В случай, че предложения от МС бюджет на ПРБ за 2022 г. е по-нисък от 352 млн. лв., то този бюджет ще бъде недостатъчен за нормалното осъществяване дейността на Прокуратурата и изпълнение на заложените програми.

Необходимо е да се държи сметка за това, че за разлика от останалите държавни институции, имащи конституционна уредба, за съдебната власт Конституцията постановява, че тя функционира със самостоятелен бюджет. Законосъобразното функциониране на съдебната власт предполага разходи, които следват от императивни норми на други закони.

В заключение, бихме искали отново да подчертаем, че конституционната повеля за осигуряване на средства за функционирането на конституционно установените държавни органи не ще бъде изпълнена, не само когато изобщо не са предвидени средства за тях в държавния бюджет, но и когато поради недостатъчност на средствата тези органи няма да могат да функционират законосъобразно през част от бюджетната година.

**ГЛАВЕН ПРОКУРОР
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ:**

ИВАН ГЕШЕВ

